

Duurzaamheidsgerelateerde toelichting Pensioenfonds DNB

Samenvatting

Stichting Pensioenfonds van De Nederlandsche Bank NV (Pensioenfonds DNB) gelooft dat maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) belangrijk is voor het bewerkstelligen van een gezonde, goede en verantwoorde oude dag voor deelnemers. Daarbij staan maatschappelijke consequenties van beleid centraal, los van een mogelijk financieel voordeel uit maatschappelijk verantwoord beleggen. Pensioenfonds DNB promoot de volgende ecologische en sociale kenmerken met haar MVB-beleid:

De volgende ecologische en sociale kenmerken worden gepromoot door Pensioenfonds DNB:

1. Het uitsluiten van ongewenste beleggingen
2. Het uitoefenen van actief aandeelhouderschap
3. Het verbeteren van de bijdrage van beleggingen aan SDG's
4. Het reduceren van de CO2-uitstoot van de beleggingen

Pensioenfonds DNB promoot deze kenmerken met de volgende instrumenten:

- Uitsluitingen
- Engagement en stemmen
- ESG-criteria meenemen in de selectie van vermogensbeheerders en beleggingen

In dit document is in meer detail beschreven hoe Pensioenfonds DNB invulling geeft aan het realiseren van deze kenmerken.

Geen duurzame beleggingsdoelstelling

Pensioenfonds DNB promoot ecologische of sociale kenmerken, maar heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling.

Ecologische- en/of sociale kenmerken van de pensioenregeling

Pensioenfonds DNB promoot de volgende ecologische en sociale kenmerken:

1. Het uitsluiten van ongewenste beleggingen
2. Het uitoefenen van actief aandeelhouderschap
3. Het verbeteren van de bijdrage van beleggingen aan SDG's
4. Het reduceren van de CO2-uitstoot van de beleggingen

Beleggingsstrategie

Pensioenfonds DNB past de volgende beleggingsstrategie toe om de ecologische en sociale kenmerken te promoten:

1. Het uitsluiten van ongewenste beleggingen

Instrument: Uitsluitingen

Voor zowel bedrijven als landen zijn uitsluitingscriteria geformuleerd. Er wordt gekeken naar het type producten die bedrijven maken, maar ook de wijze waarop bedrijven opereren. Daarnaast gelden uitsluitingen voor landen en bedrijven afkomstig uit landen waarvoor sancties gelden of indien landen slecht scoren op criteria omtrent mensenrechten of de bestuursstructuur van landen.

2. Het uitoefenen van actief aandeel- en obligatiehouderschap

Instrument: Engagement en stemmen

Pensioenfonds DNB is van mening dat stemmen op aandeelhoudersvergaderingen en het voeren van dialoog (engagement) bijdraagt aan het risico-rendementsprofiel van de bedrijven en daarmee ook bijdraagt aan de lange termijn waarde creatie waar het pensioenfonds naar streeft via haar beleggingen. Daarnaast ziet het pensioenfonds het uitoefenen van haar stemrecht als haar maatschappelijke verantwoordelijkheid. Uit praktische overwegingen, en om samen te kunnen werken met andere klanten van de vermogensbeheerder, volgt Pensioenfonds DNB het beleid van vermogensbeheerder.

3. Het verbeteren van de bijdrage van beleggingen aan SDG's

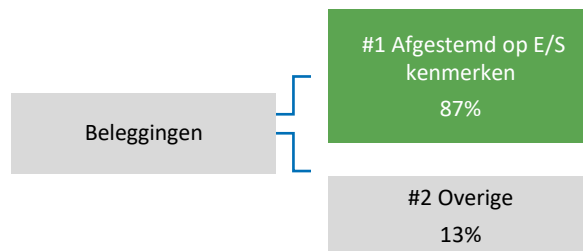
Instrument: ESG-criteria meenemen in de selectie van vermogensbeheerders en beleggingen
Daarnaast worden ESG-criteria meegenomen in de selectie van vermogensbeheerders en beleggingen. In de aandelenportefeuille worden SDG-scores gebruikt in de keuze voor beleggingen. In de beoordeling wordt gekeken naar de impact die het product of dienst van de onderneming heeft op een SDG, de wijze waarop het product of dienst geproduceerd wordt en of er sprake is van controverses bij een onderneming. Daarnaast dienen de vermogensbeheerders de Principles for Responsible Investments te onderschrijven.

Praktijken van goed bestuur

Voor het beoordelen van praktijken op het gebied van goed bestuur van de bedrijven worden internationale verdragen en gedragscodes gehanteerd: "Global Compact" van de Verenigde Naties. Bedrijven met de laagste score bij de screening op compliance met deze internationale standaarden worden uitgesloten. Dit zijn de minimale beleidsrichtlijnen voor de fundamentele verantwoordelijkheden van bedrijven op het gebied van mensenrechten, arbeidsrechten, het milieu en anti-corruptiemaatregelen.

Aandeel beleggingen afgestemd op ecologische en duurzame kenmerken

Pensioenfonds DNB promoot ecologische en sociale kenmerken zonder dat het een duurzame beleggingsdoelstelling nastreeft. Pensioenfonds DNB maakt geen minimumallocatie naar duurzame beleggingen in de zin van SFDR of beleggingen in ecologisch duurzame activiteiten in de zin van de Taxonomie-Verordening. Een deel van de beleggingen van Pensioenfonds DNB is afgestemd op de ecologische en sociale kenmerken. Deze beleggingen hebben betrekking op aandelen. Daarnaast dragen ook de beleggingen in staatsobligaties en ILB beperkt bij aan de duurzaamheidsdoelen van het pensioenfonds. De overige beleggingen zijn niet afgestemd op deze kenmerken en zijn belegd in derivaten, hypotheeklen of cash. Daarvoor gelden geen ecologische of sociale minimumwaarborgen. De strategische allocatie naar deze overige beleggingen is 13%, maar de feitelijke allocatie kan daar vanaf wijken.



Monitoring van ecologische- of sociale kenmerken

De ecologische en sociale kenmerken worden op de volgende manier gemonitord:

- Het uitsluiten van ongewenste beleggingen
- Dit wordt gemeten met de volgende indicator:
 - i. Aantal beleggingen in uitgesloten ondernemingen en landen
- Dit wordt op de volgende manier gemonitord:
 - i. In opdracht van Pensioenfonds DNB stelt de externe vermogensbeheerder een lijst op van beleggingen waarin niet belegd mag worden op basis van de uitsluitingscriteria.
 - ii. In de overeenkomst met de vermogensbeheerders is opgenomen dat er niet in deze beleggingen belegd mag worden.
 - iii. De lijst wordt ten minste tweemaal per jaar geüpdatet.
 - iv. Eventuele overschrijdingen dienen door de externe vermogensbeheerders gemeld te worden aan Pensioenfonds DNB en de fiduciaire vermogensbeheerder van Pensioenfonds DNB.
 - v. De fiduciaire vermogensbeheerder van Pensioenfonds DNB controleert periodiek of er niet in deze beleggingen belegd is.
- Het uitoefenen van actief aandeelhouderschap
- Dit wordt gemeten met de volgende indicator:
 - i. Aantal bedrijven in de aandelenportefeuille waarmee de externe vermogensbeheerder namens Pensioenfonds DNB in een engagementtraject zit alsmede de engagementresultaten.
- Dit wordt op de volgende manier gemonitord:
 - i. Pensioenfonds DNB sluit aan bij de activiteiten van de externe vermogensbeheerder bij het uitvoeren van de engagementactiviteiten.

- ii. Pensioenfonds DNB wordt periodiek geïnformeerd over de uitvoering van de engagement- activiteiten en de voortgang van engagementtrajecten.
- Het verbeteren van de bijdrage van beleggingen aan SDG's
- Dit wordt gemeten met de volgende indicator:
 - i. Percentage van de aandelenportefeuille met een positieve of neutrale SDG-score.
- Dit wordt op de volgende manier gemonitord:
 - i. Pensioenfonds DNB heeft ESG-criteria meegegeven aan de externe vermogensbeheerder als beleggingsrestrictie. Er is gekozen voor de belegging in ondernemingen met betere prestaties op het gebied van de SDG's. Bedrijven in de portefeuille mogen niet negatief bijdragen aan de SDG's. Voor een aantal focus SDG's verwacht het pensioenfonds ten minste een (beperkt) positieve bijdrage alvorens bedrijven in de portefeuille worden opgenomen. De vermogensbeheerder beheert de portefeuille conform deze beleggingsrestrictie.
 - ii. Pensioenfonds DNB wordt periodiek geïnformeerd over de uitvoering van het beleggingsbeleid en over of de portefeuille nog binnen de afgesproken kaders worden beheerd. Pensioenfonds DNB krijgt vier maal per jaar een rapportage van de vermogensbeheerder over de verdeling van de SDG-scores van de ondernemingen in de betreffende beleggingsportefeuilles.
 - iii. Pensioenfonds DNB heeft het beleid, proces en resultaten van de externe vermogensbeheerders ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen beoordeeld. Deze beoordeling kan periodiek herhaald worden indien daar aanleiding toe bestaat.

Methodologieën voor ecologische of sociale kenmerken

- Uitsluitingen
Pensioenfonds DNB past de volgende drempelwaardes toe voor uitsluitingen:
- De productie, ontwikkeling, onderhoud of verkoop van essentiële onderdelen van controversiële wapens: meer dan 0% omzet
- Tabak: meer dan 10% omzet uit tabak of de grondstoffen daarvan.

Ondernemingen met de laagste score op compliance met de Global Compact principes van de Verenigde Naties worden door de vermogensbeheerders uitgesloten. Welke ondernemingen hieronder vallen wordt bepaald door de externe vermogensbeheerder aan de hand van MSCI data. Meer informatie hierover is te vinden in de brochure *MSCI ESG Controversies and Global Norms Methodology* van MSCI gepubliceerd op de website van MSCI.

Daarnaast worden staatsobligaties van landen en bedrijven afkomstig uit landen uitgesloten wanneer op drie van de vier criteria slecht wordt gescoord:

- Wereld Bank: World Governance Index (WGI) on Political Stability and Absence of Violence/ Terrorism
- Freedom House: Freedom in the World (FIW) index on Political rights and civil liberties
- Fund for Peace: Fragile States Index (FSI)
- Internationale sancties

Welke landen hier precies onder vallen wordt bepaald door de externe vermogensbeheerder.

- Engagement en stemmen

Voor engagement en stemmen wordt aansluiting gezocht bij de activiteiten van de externe vermogensbeheerder. De externe vermogensbeheerder selecteert bedrijven die in aanmerkingen komen voor engagement. Pensioenfonds DNB wordt hier periodiek over geïnformeerd en het bestuur van Pensioenfonds DNB beoordeelt periodiek de uitkomsten van de engagement. Meer informatie hierover is te vinden op de website van externe vermogensbeheerder.

- ESG-criteria meenemen in de selectie van vermogensbeheerders en beleggingen

De gehanteerde methodologie verschilt per vermogensbeheerder. Pensioenfonds DNB kan hier geen algemene omschrijving van geven. Wel beoordeelt Pensioenfonds DNB bij het selecteren van externe vermogensbeheerders of de externe vermogensbeheerders het MVB-beleid van Pensioenfonds DNB kan naleven en is vastgelegd in documentatie dat het MVB-beleid van Pensioenfonds DNB gevolgd wordt bij het integreren van ESG-criteria in de keuze voor beleggingen.

Specifiek voor de aandelenportefeuille geldt dat ESG-criteria zijn geïntegreerd door SDG-scores mee te nemen in de selectie van de beleggingen. De vermogensbeheerder heeft voor de SDG-scores een eigen methodologie ontwikkeld. Ondernemingen worden geselecteerd op basis van bovengemiddelde duurzaamheidsprestaties gemeten aan de hand van SDG-scores. Bij het tot stand komen van deze score wordt rekening gehouden met het product of dienst die het bedrijf in kwestie aanbiedt, hoe het product of dienst wordt geproduceerd, en of er sprake is van controverses rondom het bedrijf. Meer informatie over de methodiek is te vinden op de website van Robeco.

Databronnen en -verwerking

Gebruikte databronnen

Pensioenfonds DNB maakt gebruik van de volgende databronnen, met name via de fiduciaire vermogensbeheerder (BlackRock) en externe vermogensbeheerder Robeco:

- Externe vermogensbeheerder Robeco voor de SDG-scores, screening op activiteiten en UN Global Compact principes
- Wereld Bank, Freedom House, Fund for Peace for de landencriteria.

Externe vermogensbeheerders en BlackRock kunnen eigen databronnen gebruiken.

Genomen maatregelen om datakwaliteit te waarborgen

Voornoemde databronnen worden gehanteerd door Pensioenfonds DNB, de fiduciaire vermogensbeheerder en externe vermogensbeheerders. Pensioenfonds DNB ontvangt data niet rechtstreeks van de dataleveranciers en heeft zelf dus ook geen maatregelen genomen om de datakwaliteit te waarborgen. Het is uiteraard van groot belang dat de data die wordt gebruikt door de fiduciaire vermogensbeheerder en externe vermogensbeheerders van voldoende kwaliteit is. Deze vermogensbeheerders hebben daarvoor zelf processen ingericht. Datakwaliteit is een onderdeel van het selectieproces van externe vermogensbeheerders, externe dienstverlener en de fiduciaire vermogensbeheerder.

Verwerking van data

Pensioenfonds DNB verwerkt zelf geen data anders dan de rapportages en dashboards die zij op periodieke basis ontvangt van de fiduciaire vermogensbeheerder en externe vermogensbeheerders. Pensioenfonds DNB wordt periodiek geïnformeerd middels rapportages over de implementatie, resultaten en voortgang van het beleid. De fiduciaire vermogensbeheerder en externe vermogensbeheerders verwerken uiteraard wel data.

Aandeel van de gegevens dat wordt geschat

Pensioenfonds DNB schat zelf geen data, maar sluit niet uit dat de aangestelde fiduciaire vermogensbeheerder, externe dienstverlener of andere externe vermogensbeheerders wel data schat en/of gebruik maakt van dataproviders die data schatten. Alhoewel de voorkeur wordt gegeven aan gerapporteerde data, wordt missende informatie vaak aangevuld met geschatte data door dataproviders.

Methodologische en databeperkingen

Pensioenfonds DNB onderkent de volgende methodologische en databeperkingen

1. Gebrek aan gerapporteerde data.

Om te voldoen aan de ecologische en sociale kenmerken wordt gebruik gemaakt van data die wordt verwerkt door de fiduciaire vermogensbeheerder en externe vermogensbeheerders. Zij ontvangen deze data doorgaans van externe dataproviders. Deze dataproviders verkrijgen deze data uit rapportages van ondernemingen (zoals jaarverslagen). Niet alle bedrijven rapporteren de benodigde data. Ontbrekende data wordt soms geschat door de externe dataproviders en ontbreekt soms volledig als het niet mogelijk is om deze data op een zinvolle wijze te schatten. Dit betekent dat niet in alle gevallen alle gerapporteerde informatie aanwezig is om te kunnen beoordelen of wordt voldaan aan de gepromote kenmerken. Door de keuze voor een gerenommeerde dataprovider wordt de kans op foutieve schattingen gemitigeerd.

2. Meenemen van ESG-criteria

Pensioenfonds DNB heeft het duurzaamheidsbeleid en de resultaten beoordeeld van externe vermogensbeheerders. Het is uiteraard mogelijk dat de betreffende beleidsdocumenten na beoordeling weer zijn gewijzigd en in mindere mate voldoen aan de standaarden van Pensioenfonds DNB. Sommige externe vermogensbeheerders maken gebruik van ESG-scores. Deze scores zijn samengesteld en het kan voorkomen dat beleggingen slecht scoren op E, S of G vlak maar dat de overall score toch positief is.

3. Actualisatie van de data

Pensioenfonds DNB actualiseert minimaal twee keer per jaar de uitsluitingslijst. Uiteraard kan het voorkomen dat bedrijven tussen actualisatiemomenten in controversieel gedrag vertonen of controversiële activiteiten ontplooiën waardoor ze korte tijd ten onrechte niet op de uitsluitingslijst staan.

4. Beleggingen in beleggingsfondsen

Pensioenfonds DNB kan ook beleggen in beleggingsfondsen. Pensioenfonds DNB heeft geen controle over de uitvoering van het beleid van de beleggingsfondsen waarin wordt belegd. Het kan dus voorkomen dat Pensioenfonds DNB via beleggingsfondsen toch belegt in

ondernemingen die op de uitsluitingslijst staan van Pensioenfonds DNB of dat er in deze beleggingsfondsen op andere engagement thema's wordt ingezet. Pensioenfonds DNB tracht uiteraard wel zoveel mogelijk beleggingsfondsen te selecteren die in lijn zijn met het hier beschreven beleid.

Due Diligence

Pensioenfonds DNB selecteert zelf geen beleggingen maar maakt hiervoor gebruik van externe vermogensbeheerders. Zoals beschreven in de monitoringssectie van dit document legt Pensioenfonds DNB wel restricties op aan de externe vermogensbeheerders ten aanzien van de selectie en uitsluitingen van beleggingen. Dit wordt gemonitord door de fiduciaire vermogensbeheerder van Pensioenfonds DNB en Pensioenfonds DNB wordt periodiek over de uitvoering geïnformeerd.

Tot slot past Pensioenfonds DNB een uitgebreid due diligence proces toe op de selectie van externe vermogensbeheerders. Uitbesteding van vermogensbeheer is zodanig georganiseerd dat onafhankelijkheid en controle centraal staan. De fiduciaire vermogensbeheerder adviseert over de portefeuilleconstructie en selectie van vermogensbeheerders. De beoordeling van vermogensbeheerders op ESG is onderdeel van de advisering. Het bestuur van Pensioenfonds DNB beslist over het aanstellen of ontslaan van vermogensbeheerders. Het bestuur bereidt deze besluitvorming voor, daarbij geadviseerd door de fiduciair adviseur. De fiduciaire vermogensbeheerder is verantwoordelijk voor de monitoring van de geselecteerde vermogensbeheerders en de rapportage over de beleggingsportefeuille. Het bestuur monitort en controleert de fiduciaire vermogensbeheerder.

Engagementbeleid

Pensioenfonds DNB ziet engagement (het in gesprek gaan met ondernemingen) als een belangrijk instrument om bij te dragen aan de lange termijn waarde creatie waar het pensioenfonds naar streeft via haar beleggingen. Meer informatie over het engagementbeleid is te vinden in het MVB-beleid dat gepubliceerd is op de website van Pensioenfonds DNB en op de website van Robeco.

Aangewezen referentiebenchmark

Pensioenfonds DNB maakt geen gebruik van een referentiebenchmark zoals hier bedoeld.